

ЗАСТОСУВАННЯ ЕФЕКТІВ ТОНОВАНИХ ДЗЕРКАЛ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ КОЛЬОРОВОЇ ГАМИ ІНТЕР'ЄРА

Євсєєнко Л.М. , головний дизайнер ТОВ „Новий дім”, м.Київ

Анотація. За допомогою застосування тонованих (кольорових) дзеркал можна ефективно, швидко і з мінімальними витратами змінити враження про простір, стосовно конкретної задачі. Користуючись результатами досліджень в області емоційних характеристик кольорових сполучень, можна внести корективи до кольорової гами інтер'єра.

Ключові слова: тоноване дзеркало, інтер'єр, кольорова гама.

Аннотация. Евсєєнко Л.Н. Применение эффектов тонированных зеркал для коррекции цветовой гаммы интерьера. При помощи применения тонированных (цветных) зеркал можно эффективно, быстро и с минимальными затратами изменить впечатление о пространстве, применительно к конкретной задаче. Пользуясь результатами исследований в области эмоциональных характеристик цветосочетаний, можно внести коррективы в цветовую гамму интерьера.

Ключевые слова: тонированное зеркало, интерьер, цветовая гамма.

Annotation. Yevseenko L.N. **Application effects of colour mirrors for correction of colour interior gamut.** Attached to application help of colored mirrors it is possible effectively, rapidly and with minimum expenditures to change impression of space, conformably to concrete task. Participating in researches results in domain of emotional descriptions colour junctions, one can be brought in correction in colour interior gamut.

Keywords: coloured mirrors, interior, colour gamut.

Актуальність теми. Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень.

Унікальна властивість дзеркала — відтворювати реальний простір, створюючи деякий фантом, неіснуючий дублікат реальності, в останні десятиліття отримала нові характерні можливості. Завдяки наданню дзеркальній поверхні кольорового тону — золотистого, графітного, блакитного та ін. — цей відбиваючий простір-дублікат отримує визначену колірну характеристику і вступає в активну психологічну взаємодію із своїм оригіналом, змушуючи враховувати можливості зв'язку з фактом корекції кольорової гами ілюзорного двійника. Використання цих унікальних ефектів у сучасному інтер'єрі, безумовно, розширює творчий діапазон дизайнерських рішень, але одночасно вимагає упорядкування принципів їхнього усвідомленого застосування для досягнення цілком визначених цілеспрямованих результатів.

У мистецтвознавчій і технічній літературі фізичні й оптичні властивості дзеркальних поверхонь та їх вплив на візуальні зміни навколишнього простору описані повно і докладно в роботах І. Глюка, К.М. Богданова, К.А. Яновського, Ю.Г. Козлова, В.А. Рябова, Я.І. Перельмана та ін., а також у підручниках, збірниках статей за редакцією професора С.Й. Фрейберга, В.Г. Власова.

Велика радянська енциклопедія, а також інші енциклопедичні видання з історії предметного мистецтва, науково-технічна література, що висвітлює властивості оздоблювальних й архітектурно-будівельних матеріалів, дають вичерпні характеристики властивостей і закономірностей відбиваючих ефектів глянцеви́х і дзеркальних поверхонь, базуючись на споконвічній безбарвності дзеркальної поверхні, чим, власне, і було історично обумовлена його основна позитивна якість. Але в наукових джерелах не досліджена проблема декоративного та художнього значення дзеркала в інтер'єрі і, зокрема, впливу декоративних властивостей дзеркала на загальну структуру інтер'єра; не зустрічається відомостей про вплив властивостей тонованих (кольорових) дзеркал на зміну кольорового сприйняття всього простору інтер'єру, хоча застосування таких дзеркал у дизайнерській практиці за останні роки зустрічається досить часто. Докладне і поглиблене дослідження цієї проблеми дозволить розробити найбільш ефективні методи змін та корекції кольорової гами інтер'єру, скоротивши до мінімуму процес експериментального пошуку і, що важливо, дозволить у деяких випадках істотно заощадити матеріальні витрати на швидку і комплексну зміну образних емоційно-психологічних характеристик простору.

Метою дослідження є визначення основних прийомів застосування тонованих дзеркальних поверхонь для створення конкретного образного кольорового середовища, що вимагає періодичної зміни емоційної характеристики.

У даній статті будуть розглянуті питання, що стосуються застосування тонованих дзеркал у приміщеннях, призначених для громадського користування, а саме — торгових залах, залах підприємств сфери обслуговування, в інтер'єрах рекреаційних і експозиційних просторів.

Виклад основного матеріалу.

Першорядне призначення дзеркала — це абсолютно вірогідне відображення навколишнього простору, що не допускає а ні кольорових, а ні лінійних перекручувань. Домігшись протягом століть високих результатів у виробництві якісних дзеркал невгамовні винахідники технологій вирішили, як це часто буває у творчих особистостей, недолік перетворити в позитивну якість, використовуючи технічні можливості удосконалити (у даному випадку кольорову ознаку скляної основи дзеркала) до рівня мистецтва. Схожий прецедент в історії дзеркальних технологій уже був — оригінальне утилітарне використання «бракованих», так званих, «кривих» дзеркал. Тоноване дзеркало, як високотехнологічний і якісний матеріал, з'явилося відносно недавно, і опис його своєрідної якості із погляду естетичного сприйняття в гармонійно організованому середовищі, ще вкрай рідко зустрічається в літературних джерелах. Яким, з погляду дизайну, впливом на простір інтер'єра справляють тоновані дзеркальні поверхні?

Кольорові дзеркала (звичайно золотистого, срібного, зеленого і блакитного відтінків) бувають двох основних видів: виготовлені зі скла, тоновані в масі, чи з кольоровим шаром, що віддзеркалює. У будь-якій зоні суспільного інтер'єра вони створюють чудовий декоративний ефект. На відміну від багатобарвних вітражів, такі вироби візуально не «дроблять» простір, а навпроти, допомагають об'єднати всі елементи інтер'єра (меблі, аксесуари, декор).

Найчастіше використовуються дзеркала іноземного виробництва концернів «GLAVERBEL» (Бельгія), «Pilkington» (Англія), «PARSOLAMBRA» (Англія), «STOPSOL Classic» (Бельгія), «STOPSOL Super» (Бельгія), «ANTELIO GOLD» французького концерну «SANGABEN», «REFLECTIVE PPG», а також турецьких виробників дзеркал і тонованого скла, таких як «SISECAM», «YORGLASS».

Більшість вітчизняних моделей виготовляється на основі срібла чи алюмінію. Перші коштують дорожче, але і якість їхня незрівнянно вище. Алюмінієва основа швидко починає відшаровуватися під впливом вологи.

У 2000 році з'являється великий спектр відтінків дзеркал на основі титана: «Золото жовте», «Графіт», «Фіолетове», «Хвиля» (колір темний, майже чорний), «Мідне», «Імперіал», «Захід», «Сонечко». З'являються і безліч відтінків на основі срібла, такі, як: «Сірий», «Бронза», «Зелений», «Блакитний»,

«Золото червоне». У 2003 році в розпал гонки за новими технологіями на дзеркальному ринку з'являються дзеркала зовсім нових напрямків, що своїм зовнішнім виглядом суперечать нашим уявленням про дзеркало в традиційному понятті. Декоративні дзеркала, такі як: «Miroid CRISTOBAL» (різнобарвне, тобто, що складається з безлічі відтінків на одній поверхні) «Miroid SUMBA», були представлені концерном «GLAVERBEL», і ввійшли в каталог під загальною назвою «Antique MIRRORS».

Така кількість різноманітних моделей і відтінків дозволяє змінити при необхідності колоритний вигляд простору в короткий термін, використовуючи декілька прийомів в декоруванні огорожень, наприклад: для сезонної зміни експозиції чи створення іміджевої гами до ювілею, або рекламної акції та інших знаменних подій. Відпадає необхідність у косметичному ремонті огорожуючих поверхонь, а також у перефарбуванні стін, ніш, перегородок, що супроводжується складним технологічним циклом обробки і подальшої підготовки поверхонь, вологими процесами, брудними роботами, витратами часу і праці людей, а також необхідними економічними втратами. Потреба в зміні емоційної колористичної гами інтер'єру може виникнути з різних причин. Наводимо деякі з типових ситуацій, в яких використовується метод декоративного оформлення огорожень та різних поверхонь.

У фірмовий взуттєвий магазин надійшла весняна колекція дамських туфель, витриманих у жовто-гарячих тонах, що не гармонують з інтер'єром приміщення.

Салон краси отримав від співзасновників нове обладнання, колір якого дисонує з інтер'єром салону.

У супермаркеті рекламна акція презентації продукції відомого бренда — виробника з визначеними корпоративними кольорами, що не гармонують з кольоровим простором залу.

В експозиційному залі галузевого НДІ тематична виставка колег, що приїхали із-за кордону на симпозіум. Тема розробок і колористика навколишнього середовища явно не узгоджені і викликають двоїсті відчуття.

У тренувальному залі для шейпінгу з нейтральним і невиразним кольоровим середовищем проводиться ювілей спортивного клубу, запрошені представники європейських асоціацій, облаштування в інтер'єрі не відповідає урочистості події.

У цих і подібних випадках застосування тонованих дзеркал, що делікатно коректують колористику оточення, є не тільки естетично виправданим, але й економічно вигідним рішенням проблеми.

У багатобарвній просторовій композиції, яка організована дизайнером у просторі інтер'єру, розрізняють головні і супідрядні співвідношення. Перші визначають загальну тональність композиції, другі її доповнюють. Так, співвідношення відтінків поверхонь, що огорожують в інтер'єрі - головне, всі інші співвідношення - тією чи іншою мірою супідрядні.

Вільям фон Безольд, відомий дизайнер тканин 19 століття, відкрив, що зміна одного кольору в кольоровій схемі дизайнерської розробки може змінити композицію до невпізнанності. Теоретик кольору Джозеф Альберс, член школи мистецтва й індустріального дизайну Баухауза, приділяв особливу увагу саме взаємодії і відносин сприйняття кольору. Він визначив, що в залежності від певних ситуацій, той самий колір може сприйматися як два різних відтінки.

При створенні кольорової гами необхідно ранжувати фактори, що впливають на формування образу інтер'єру, зі ступенню значимості і з урахуванням типологічних особливостей проектного об'єкту. При корекції кольорового середовища для кожного типу об'єктів відбираються ті фактори, що виявляються принципово важливими при установленні відносин між кольоровим середовищем та їх споживачем: від експресивного суб'єктивного відношення («подобасться - не подобасться») до апеляційного (зняття зорового стомлення, підвищення працездатності). Завдяки цьому колір орієнтує людину в середовищі, виявляє структуру й особливості простору, створює людині умови для комфортного стану.

Тоноване дзеркало змінює у своєму відображенні відтінки всіх предметів і поверхонь, що потрапляють у поле його дії, що стає майже необмеженим під час руху спостерігача і тим самим гармонізує колірні відносини в інтер'єрі.

Висновки. Використовуючи запропонований метод з декількома прийомами отримаємо наступні висновки.

Виходячи з результатів досліджень Фрилінга й Ауэра в частині емоційних характеристик кольоротворень, можна внести корективи в кольорову гаму інтер'єру, замінивши дзеркальні поверхні на тоновані з відповідно підібраним відтінком і, при необхідності, додати доповнюючу кольорову пляму, використовуючи тюль, шовк, габардин та інші види драпірувань.

Виходячи з цього можливості в галузі застосування тонованих дзеркал в аспекті їхнього впливу на корекцію колористичної гами інтер'єру мають великі перспективи і гідні уважного і глибокого вивчення дизайнерами і теоретиками предметного мистецтва.

Подальші дослідження будуть проводитися автором шляхом детального вивчення прийомів оформлення інтер'єрів дзеркалами в сучасному й історичному аспекті, а також дослідженням проблеми декоративного та художнього значення дзеркала в інтер'єрі і зокрема властивостями декоративного впливу дзеркала на загальну структуру інтер'єра.

Література:

1. Раннев В.Р. Интерьер. — М. «Высшая школа», 1987.
2. Степанов Н.Н. Цвет в интерьере. — К., «Вища школа», 1985.
3. Фрилинг Г., Ауэр К. Человек-цвет-пространство. — М., «Стройиздат», 1973.
4. Большая иллюстрированная энциклопедия древностей. «АРТИЯ» — Прага, 1986.

Надійшла до редакції 26.04.2007